

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za IV kvartal 2019. godine ^(p)

Saopštenjem su predstavljeni preliminarni rezultati obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda, u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za IV kvartal 2019. godine.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u IV kvartalu 2019. godine iznosio je 1 239,7 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 1 175,1 miliona eura.

Realna stopa rasta BDP-a u IV kvartalu 2019. godine iznosila je 3,1%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

	IV kvartal 2019 (p)
BDP u tekućim cijenama, <i>mil. EUR</i>	1 239,7
BDP u stalnim cijenama, <i>mil. EUR</i>	1 211,9
Nominalna stopa rasta, %	5,5
Realna stopa rasta, %	3,1

Grafik 1. Realne stope rasta za IV kvartal 2019, u %

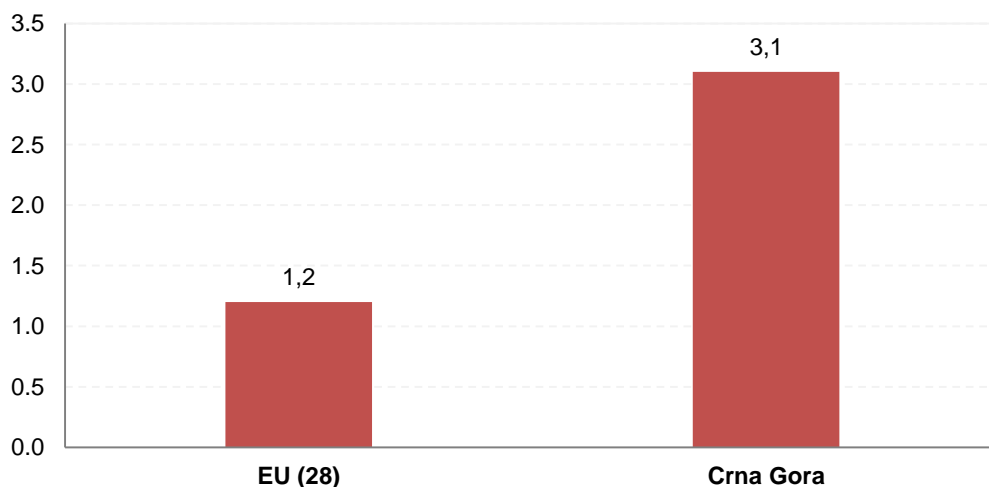

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IV kvartal 2018	IV kvartal 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 220 409	1 257 485
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	940 090	962 861
1.2	1.2 Potrošnja države	280 319	294 624
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	365 480	360 738
3	3 Promjene u zalihama	74 431	65 314
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-485 178	-443 787
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	352 666	365 668
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	837 844	809 456
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 175 141	1 239 749

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IV kvartal 2018	IV kvartal 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	103,9	101,4
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	80,0	77,7
1.2	1.2 Potrošnja države	23,9	23,8
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	31,1	29,1
3	3 Promjene u zalihama	6,3	5,3
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-41,3	-35,8
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	30,0	29,5
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	71,3	65,3
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

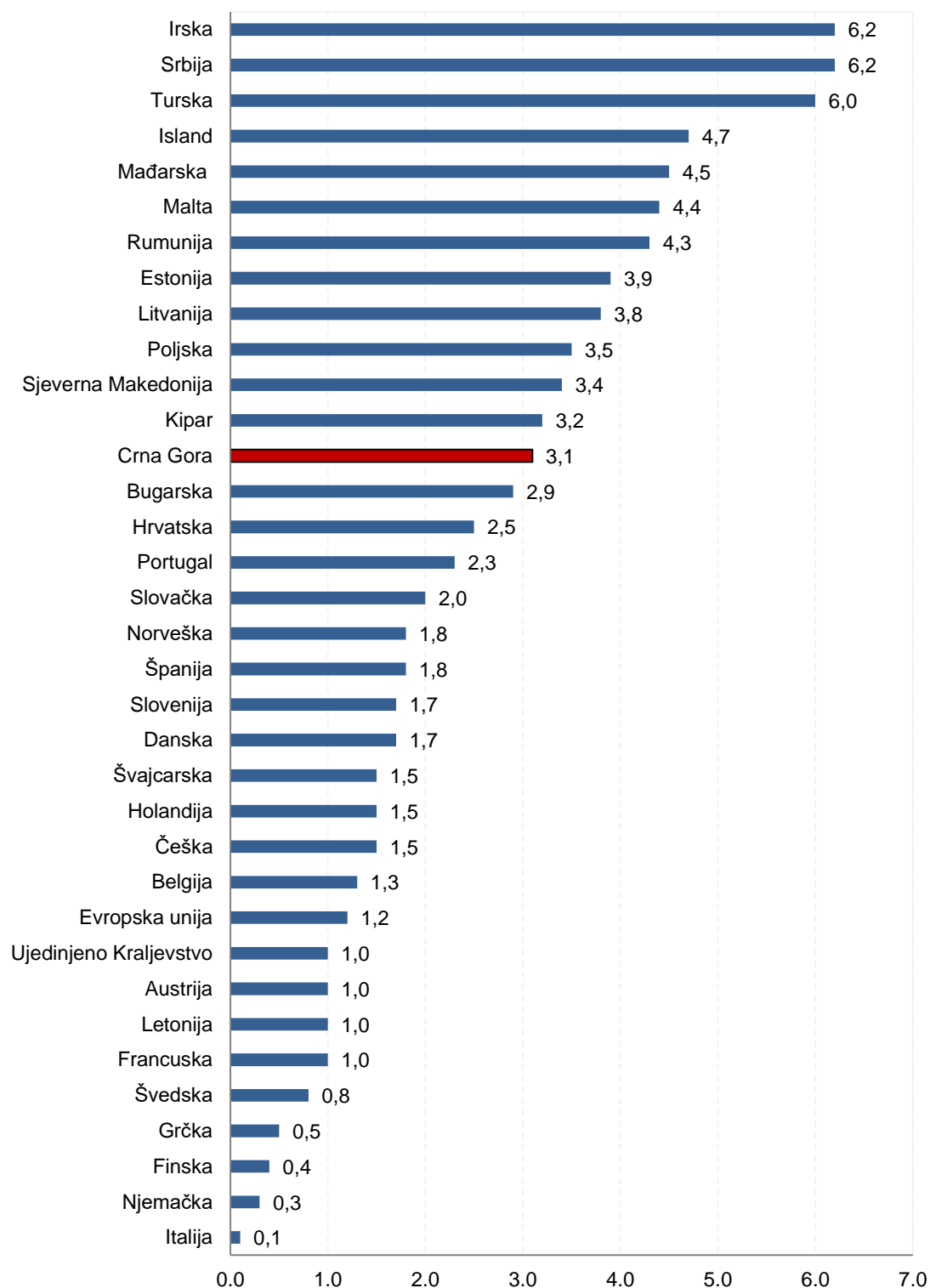
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IV kvartal 2018	IV kvartal 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 190 649	1 242 181
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	925 415	957 096
1.2	1.2 Potrošnja države	265 234	285 085
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	354 788	356 514
3	3 Promjene u zalihama	79 025	43 193
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-480 499	-430 010
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	332 312	370 122
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	812 811	800 132
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 143 963	1 211 877

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IV kvartal 2018	IV kvartal 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	104,1	102,5
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	80,9	79,0
1.2	1.2 Potrošnja države	23,2	23,5
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	31,0	29,4
3	3 Promjene u zalihama	6,9	3,6
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-42,0	-35,5
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	29,0	30,5
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	71,1	66,0
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IV kvartal 2019

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:

<https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda, u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (*SNA 2008*) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (*ESA 2010*).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (*Sl. list CG br 18/12 i 47/19*) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (*Sl. list CG br. 07/19*) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (*anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena*), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (*COICOP*).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom *ESA 2010* metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (*opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.*). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (*COFOG klasifikacija*).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (*statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva*) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi urađen je u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

contact@monstat.org
